

EDUKACINIO ŽAIDIMO **KALBÀ KAĻBA** SPAUSDINIMO, PARUOŠIMO IR LAIKYMO INSTRUKCIJA

Ši instrukcija skirta žaidimo komplektą spausdinsiančioms bibliotekoms ir kitoms įstaigoms, naudojančioms biuro spausdintuvus. Joje lietuviški terminai pateikiami pirmiausia, o angliški atitikmenys – skliausteliuose. Žaidimas pritaikytas spausdinti A4 formatu, **ties spalvotai, tiek nespaltvotai**. Esant poreikiui, elementai gali būti spausdinami kitokiu formatu. Visi elementai pateikiami atskiruose failuose, tad atsižvelgiant į poreikį žaidimas gali būti spausdinamas dalimis.

Svarbu. Prieš spausdindami visą kiekį visada atlikite bandomąjį spausdinimą (bandomąjį *TEST* lapą) ir patikrinkite sutapimą bei kokybę.

1. Komplekte esantys failai ir spausdinami komponentai

- Kortelės – priekinė (informacinė) pusė
- Kortelės – nugarėlės
- Atmintinės
- Žaidimo lenta
- Vokeliai kortelėms laikyti (teminiai)
- Antonimų, sinonimų ir naujažodžių atsakymai
- Taisyklės
- Šaltinių ir rekvizitų lapas

Kortelių rūšys:

- Antonimai
- Sinonimai
- Naujažodžiai
- Homonimai
- Mįslės
- Patarlės
- Keiksmi
- Frazeologizmai
- Priežodžiai
- Iššūkio kortelės

2. Rekomenduojamas popierius ir spalvotumas

Rekomendacijos pateikiamos tam, kad žaidimas būtų patvarus ir funkcionalus. Jei neturite nurodyto popieriaus, rinkitės artimiausią alternatyvą.

Komponentas	Rekomenduojamas popierius	Spausdinimas	Pastabos
Kortelės (priekinė pusė + nugarėlės)	200 g/m ² (gsm)	Spaltvotai	Rekomenduojama spausdinti per rankinį / daugiafunkcij dėklą.

Atmintinės	200 g/m ² (gsm)	Spalvotai	Jei spausdinama abipus – tik jei spausdintuvas patikimai tvarko 200 g/m ² .
Žaidimo lenta	200–250 g/m ² (gsm)	Spalvotai	–
Vokeliai	120–160 g/m ² (gsm)	Spalvotai	Per storas popierius sunkiau lankstomas ir klijuojamas.
Taisyklės	80–120 g/m ² (gsm)	Spalvotai (rekom.)	Galima spausdinti nespalvotai. Šiuo atveju žaidimui svarbiau tampa simboliai, ne spalvos.
Atsakymų lapai	80–100 g/m ² (gsm)	Nespalvotai	Rekomenduojama spausdinti abipus, jei patogų.

Pastaba. Jei kortelės ar žaidimo lenta atspausdinamos nespalvotai, žaidime svarbu simboliai, ne spalvos.

3. Bendrieji spausdinimo nustatymai (visiems komponentams)

Šie nustatymai turi būti patikrinti prieš kiekvieną spausdinimą:

- Mastelis: 100 % (tikrasis dydis) (*actual size / no scaling*).
- Įsitikinti, jog spausdinimo formatas yra A4.
- Spausdinimas ant abiejų pusių: pagal komponentą (žr. atskirus skyrius).
- Prieš spausdinant visą kiekį: 1 testinis lapas.

3.1. Nustatymai storesniam popieriui (apie 200 g/m²)

Spausdintuvo ypatybėse (*properties*) parinkite analogiškus nustatymus (pavadinimai gali skirtis):

- popieriaus šaltinis (*paper tray / source*): rankinis padavimas arba daugiafunkcis dėklas (*manual feed / multipurpose tray / bypass*);
- popieriaus tipas (*paper type / media type*): storas popierius / sunkus popierius / kartonas (*thick / heavy / cardstock*);
- spausdinimas ant abiejų pusių: išjungtas (*print on both sides – OFF*), išskyrus atvejus, kai instrukcijoje aiškiai nurodyta kitaip.

3.1.1. Pavyzdžiai pagal spausdintuvų gamintojus (orientaciniai)

Toliau pateikti pavyzdžiai padeda atpažinti analogiškus nustatymus. Jei jūsų tvarkyklėje pavadinimai kitokie, ieškokite artimiausio pagal prasmę.

Gamintojas	Popieriaus šaltinis (<i>paper tray / source</i>)	Popieriaus tipas (<i>paper type / media type</i>)
HP	Daugiafunkcis dėklas / Rankinis padavimas (<i>multipurpose tray / manual feed</i>)	Kartonas / Storas popierius / Sunkus popierius (<i>cardstock / thick / heavy</i>)
„Konica Minolta“	Apėjimo dėklas (<i>bypass tray</i>)	Storas popierius 2 (<i>thick 2</i>)

„Kyocera“	Daugiafunkcis dėklas / Rankinis padavimas (MP tray / manual feed)	Storas popierius / Kartonas (thick / cardstock)
„Ricoh“	Rankinis padavimas (bypass / manual tray)	Storas popierius / Kartonas (thick / cardstock)
„Xerox“	Daugiafunkcis dėklas (bypass / multipurpose)	Storas popierius / Kartonas (heavyweight / cardstock)

4. Kortelių spausdinimas: priekinė pusė ir nugarėlės (3 × 3 ant A4)

4.1. Testinis lapas (privalomas)

Prieš spausdindami visas korteles atspausdinkite testinį lapą pagal toliau pateiktas instrukcijas. Spausdindami testinį lapą pasirinkite spausdinti 1–9 puslapius, tiek kortelių priekinės pusės, tiek nugarėlės. Atspausdinę patikrinkite:

- ar nėra apkarpytų kraštų ir ar matomos visos karpymo linijos;
- ar spauda ryški (toneris neturi byrėti / trintis).

Pirma iškirpkite 1 bandomąją kortelę ir įsitinkite, kad karpymo linijos tiksliai atitinka. Jei poslinkis pastebimas (pvz., 1–3 mm), koreguokite spausdinimo nustatymus (mastelį / popieriaus šaltinį / popieriaus tipą) ir pakartokite testą.

4.2. Kortelių priekinė pusė

Spausdinimo programoje (pvz., PDF peržiūros programoje) nustatykite:

- **keli puslapiai viename lape** (multiple);
- puslapių skaičių lape: **pasirinktinis 3 × 3** (pages per sheet: custom 3 by 3);
- puslapių išdėstymo tvarką: **vertikali** (page order: vertical);
- spausdinimą ant abiejų pusių: išjungtas (print on both sides – OFF).

Svarbu. Kortelių priekinei pusei ir nugarėlėms rekomenduojama naudoti tą patį popieriaus dėklą, kad nesikeistų poslinkis.

4.3. Kortelių nugarėlės

Atspausdinę kortelių priekinę pusę, lapus įdėkite atgal į spausdintuvą taip, kad būtų galima atspausdinti nugarėles. Kadangi spausdintuvų padavimo kryptis skiriasi, rekomenduojama išbandyti kryptis su testiniu lapu:

- pirmiausia įdėkite 1 atspausdintą lapą atgal ir atspausdinkite nugarėlę;
- jei nugarėlė nesutampa su priekine puse, apverskite lapo padėjimo kryptį ir pakartokite bandymą;
- kai sutapimas teisingas – spausdinkite visą kiekį.

Spausdinimo nustatymai nugarėlėms:

- dydis: tikrasis dydis (size → actual size);
- puslapių skaičius lape: **pasirinktinis 3 × 3** (pages per sheet: custom 3 by 3);
- puslapių išdėstymo tvarka: **vertikali** (page order: vertical);
- spausdinimas ant abiejų pusių: išjungtas (print on both sides – OFF).

Svarbu. Atspausdinus abi kortelių puses, kirpimo linijos nurodytos tik kortelių priekinėje (informacinėje) pusėje. Karpykite korteles pagal kirpimo linijas.

5. Atmintinės

Atmintinės spausdinamos tuo pačiu 3 × 3 principu, tačiau spausdinama iš abiejų lapo pusių:

- Keli puslapiai **viename lape: 3 × 3** (*multiple; custom 3 by 3*);
- Spausdinimas ant abiejų pusių: įjungtas (*print on both sides – ON*);
- Jei 200 g/m² abipusis spausdinimas stringa arba popierius linksta – spausdinkite vieną pusę ir korteles suklijuokite.

6. Vokeliai

Vokelių nustatymai:

- dydis: tikrasis dydis (*actual size*);
- spausdinimas ant abiejų pusių: išjungtas (*OFF*).

Svarbu. Išspausdinę iškirpkite, sulankstykite pagal lenkimo linijas ir suklijuokite šonus.

7. Žaidimo lenta

Nustatymai:

- dydis: tikrasis dydis (*actual size / 100 %*);
- jei spausdinama ant 200–250 g/m² – pasirinkite storą popierių / kartoną (*thick / cardstock*) ir rankinį / daugiafunkcij dėklą.

Svarbu. Norint patvaresnės lentos, atspausdintą lentą galima užklijuoti ant kartono lakšto.

8. Atsakymų lapai

Atsakymų lapai spausdinami ant standartinio popieriaus. Rekomendacijos:

- popierius: 80–100 g/m²;
- spausdinimas ant abiejų pusių: galima įjungti (*ON*).

Rekomenduojama atsakymų lapus laikyti segtuve arba dokumentų dėkle.

9. Taisyklės

Nustatymai:

- popierius: 80–120 g/m²;
- spausdinimas ant abiejų pusių: pagal poreikį (galima įjungti).

Rekomenduojama atsakymų lapus laikyti segtuve arba dokumentų dėkle.

10. Dažniausios problemos ir sprendimai (*troubleshooting*)

Problema	Galima priežastis	Sprendimas
Nugarėlė nesutampa su priekine puse	Netinkamai įdėtas lapas atgal į spausdintuvą; mastelis ne 100 %	Spausdinkite 1 testą, pakeiskite lapo įdėjimo kryptį; įsitikinkite, kad mastelis 100 % (<i>actual size</i>) ir spausdinama A4 formatu.

Toneris byra / spauda pilka	Parinktas netinkamas popieriaus tipas (<i>plain / unspecified</i>)	Nustatykite popieriaus tipą: storas popierius / kartonas (<i>thick/cardstock</i>); spausdinkite per rankinį / daugiafunkcijų dėklą.
Popierius stringa	Per storas popierius konkrečiam dėklui; <i>duplex</i> įjungtas	Naudokite rankinį / daugiafunkcijų dėklą; išjunkite spausdinimą ant abiejų pusių; bandykite po 1–3 lapus.
Vaizdas apkarpytas / dingsta kraštai	Įjungtas pritaikymas puslapiui (<i>fit to page</i>)	Išjunkite pritaikymą; spausdinkite 100 % (<i>actual size / no scaling</i>).

11. Laikymas ir komplektavimas

Rekomenduojamas laikymas: archyvinėje dėžėje arba dokumentų dėkle su skyriais.

Komplektavimo rekomendacijos:

- korteles sudėkite į teminius vokelius;
- atsakymų lapus laikykite segtuve arba atskirame skyriuje;
- žaidimo lentą laikykite ištįstą (jei įmanoma) arba atsargiai sulankstyta, kad neatsirastų lūžių.

12. Greitas kontrolinis sąrašas (prieš spausdinant)

- Patikrinau, kad mastelis yra 100 % (tikrasis dydis).
- Atlikau 1 testinį lapą (kortelių priekinę pusę).
- Nustačiau storam popieriui: rankinis / daugiafunkcis dėklas + storas popierius / kartonas.
- Atspausdinau 1 testinį lapą ir patikrinau sutapimą.
- Tik po patikros spausdinu visą kiekį.